

1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.

1.1. Auðkenni vöru

Söluheiti vöru: **WHITE SPIRIT 15**

Tilvisunarnúmer: 17186

Gerð vöru: Hreint efni, vökvi.

Reach skráningarnr: 01-2119458049-33

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru: Sjá viðauka með frumriti (MSDS) framleiðanda.

Fraráðin notkun: Ekki er mælt með annarri notkun en þeirri sem tiltekin er í viðauka sem fylgir frumriti (MSDS) framleiðanda.

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið

Fyrirtæki: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Tengiliður fyrirtækis: msds@skeljungur.is

Útgáfudagsetning: 28.01.2017

Útgáfa: 1,0

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

1.4. Neyðarsímanúmer:

Neyðarlinan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112

Eiturefnamiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun skv. reglugerð nr. 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Eldfimir vökvar, fl. 3	H226
Eiturhrif við ásvelgingu, fl. 1	H304
Sértæk eiturhrif á marklíffæri - váhrif í eitt skipti, fl. 3	H336
Sértæk eiturhrif á marklíffæri - váhrif í eitt skipti, fl. 1	H372
Langvinn eiturhrif á vatn, fl. 2	H411

Helstu hættur

Eðligræn hættu: Eldfimir vökvi og gufa.

Heilsufarshættu: Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
Getur valdið sljóleika eða svima.
Skaðar líffæri (miðtaugakerfi) við langvinn eða endurtekin váhrif.
Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Umhverfishættu: Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

2.2. Umbúðamerkingar**Umbúðamerkingar skv. reglugerð 415/2014 með síðari breytingum (CLP)****Hættumerki:****Viðvörðunarorð:** Hætta**Innihaldsefni:** C9-12 kolvetni, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, arómatar (2-25%)

Hættusetningar (H): H226 Eldfímur vökvi og gufa.
 H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
 H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
 H372 Skaðar líffæri (miðtaugakerfi) við langvinn eða endurtekin váhrif.
 H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
 EUH 066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Varnaðarsetningar (P)**Almennar:** -

Forvarnir: P210 Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikjuvöldum - Reykingar bannaðar.
 P261 Gætið þess að anda ekki inn úða/gufu/ýringi.
 P273 Forðist losun út í umhverfið.

Viðbrögð: P301 + P310 EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
 P304 + P340 EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og hafið hann í stellingu sem léttir öndun.
 P331 EKKI framkalla uppköst.
 P370 + P378 Ef eldur kemur upp: Notið slökkviduft, alkohólþolna froðu, kolsýru eða vatnsúða til að slökkva eldinn.

Geymsla: -**Förgun:** -**2.3. Aðrar hættur**

Aðrar hættur: Efnið getur hlaðið upp stöðurafragnni sem getur valdið íkviknun. Efnið getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti ef loftræsting er ekki fullnægjandi. Efnið er rokgjarnt og nær fljótt heilsuskaðlegum mörkum við uppgufun í andrúmslofti við 20°C.

Takmarkanir á notkun: -**Viðbótarupplýsingar:** -**Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.****3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.**

CAS-nr.	EB-nr.	Efnaheiti	Magn, %	Flokkun
-	919-446-0	C9-12 kolvetni, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, arómatar (2-25%)	100	Eldf. vökvi 3 H226 Eit. v. ásvelg. 1 H304 SEM-VES 3 H336

SEM-EV 1	H372
	EUH066
Langv. eit. á vatn	H411

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

4. Skyndihjálp.

4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum

- Almennt:* Leitið lækni í vafatilfellum og ef óþægindi eru viðvarandi. Reynið aldrei að gefa meðvitundarlausum einstaklingi fæðu eða vökva.
- Við innöndun:* Flytjið slasaða í ferskt loft, haldið honum rólegum og látið hann sitja uppi til hálf. Veitið öndunarhjálp og/eða gefið súrefni ef slasaði á erfitt með öndun eða hún hefur stöðvast. Leitið lækni.
- Snerting við húð:* Fjarlægið strax fót sem mengast hafa af efninu og skolið húðina vel með nægu vatni (notið sturtu ef þörf krefur).
- Snerting við augu:* Skolið strax vel með nægu vatni í a.m.k. 15 mínútur með augað vel opið. Fjarlægið snertilinsur ef við á. Leitið lækni ef erting kemur fram.
- Inntaka:* Framkallið EKKI uppköst. Skolið munninn með vatni. Leitið strax lækni eða hafið samband við eitrunarmiðstöð.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og úhrif, bæði bráð og tafin

Áhrif, einkenni: Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa lækniúnnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:

-

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

Heppileg slökkviefni: Duft, alkohólþolin froða, kolsýra eða vatnsúði.
Óæskilegur búnaður: Notið ekki sterka vatnsbunu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Við bruna geta myndast kolmónoxíð, koldíoxíð og reykur.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður: Notið viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki við slökkvistörf.
Sérstakar aðferðir: Kælið lokaðar umbúðir með efninu á hættusvæðinu með vatnsúða. Hindrið að mengað vatn frá slökkvistarfi berist út í umhverfið.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Öryggisráðstafanir: Fjarlægið allt sem getur valdið íkveikju og reykið ekki. Rýmið hættusvæðið og haldið óviðkomandi frá. Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við húð og augu. Loftræstið rýmið þar sem lekinn varð.
Hlífðarbúnaður: Notið persónuhlífar skv. kafla 8 við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir: Stöðvið lekann ef hægt er að gera það á öruggan hátt. Takmarkið dreifingu leka með hindrunum eða skurðum. Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg. Ef umtalsvert magn berst út í umhverfið þarf að láta viðkomandi yfirvöld vita.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir og efni: Notið óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Skolið mengað svæði vel með miklu vatni.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

Tilvísanir: Skolið mengað svæði vel með miklu vatni.

7. Meðhöndlun og geymsla.**7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun**

Meðhöndlun: Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Gufa efnisins getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti, er þyngri en loft og getur dreifst eftir gólfum og lögnum og valdið íkveikju fjarri upprunastað. Gerið varúðarráðstafanir gegn stöðurafragnni. Notið aðeins neistavarin tæki og áhöld. Áhöld og búnaður þurfa að vera jarðtengd. Forðist alla snertingu við efnið. Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við augu, húð og fatnað. Notið persónuhlífar skv. kafla 8. Neytið ekki matar eða drykkjar eða reykið meðan á notkun stendur. Þvoðið hendur fyrir hlé og eftir vinnu.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

Geymsla: Geymist í upprunalegum umbúðum vel lokuðum á köldum, eldtraustum og vel loftræstum stað. Geymið fjarri hita, opnum eldi, neistagiðfum og beinu sólarljósi. Hættuleg efni á að geyma á lekabökkum eða í tunnum.

Ósamrýmanleiki: Sterkir oxunarmiðlark, sterkar sýrur. Æskilegt umbúðaefni er ryðfrítt stál, pólýetýlen, pólýprópýlen, pólýester, Teflon. Óæskilegt umbúðaefni er ýmis gerfiefni (bútýlgúmmí, EPDM, pólýstýren).

7.3. Sértek endanleg notkun

Sértek notkun: -

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.**8.1. Mengunarmörk**

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (PG) = þakgildi):

Oliupoka, (olíuúði): (MG) 1 mg/m³

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar aðgerðir: Tryggið góða almenna loftræstingu og notið einnig punktsgó frá notkunarstað. Greiður aðgangur þarf að vera að augnskolunaráhöldum, vatni og sturtu við vinnusvæði.

Persónuhlífar:

Öndunartæki: CE merkt öndunartæki með samsettri síu fyrir lífrænar gufur og leysiefni, gerð A, brún.

<i>Fyrir augu:</i>	Vel lokuð hlífðargleraugu eða andlitshlíf.
<i>Fyrir hendur:</i>	Hlífðarhanskar úr nítrílgúmmíi skv. staðli EN 374, þykkt > 0,45 mm, gegndræpitími > 8 klst.
<i>Fyrir húð:</i>	Viðeigandi hlífðarfatnaður.
<i>Hreinlæti við vinnu:</i>	Neytið ekki matar eða drykkjar eða reykið meðan á notkun stendur. Þvoið hendur fyrir hlé og eftir vinnu.
<i>Umhverfið:</i>	Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

<i>Ástand:</i>	Vökvi
<i>Útlit:</i>	Tær, litlaus
<i>Lykt:</i>	Sterk olíulykt
<i>Sýrustig (pH):</i>	-
<i>Suðumark:</i>	135-220°C
<i>Bræðslumark:</i>	- 15°C
<i>Blossamark:</i>	> 30°C
<i>Sprengimörk:</i>	0,6-7,0% rúmmáls
<i>Eldnærandi:</i>	-
<i>Sjálfkveikja:</i>	> 200°C
<i>Íkveikimörk:</i>	-
<i>Gufuþrýstingur:</i>	0,37 kPa við 20°C 1,8 kPa við 50°C
<i>Gufuþéttni:</i>	49 við 20°C (loft = 1)
<i>Uppgufunarhraði:</i>	0,13 (n-bútýlasetat = 1) 80 (dietyléter = 1)
<i>Rokgjörn lífræn efni:</i>	85%
<i>Lífræn leysiefni:</i>	-
<i>Eðlisþyngd:</i>	0,721-0,826 við 15°C
<i>Seigja:</i>	1-2,5 mm ² /s (kinematísk)
<i>Leysni:</i>	Leysni í vatni er 0,002 g/100 ml
<i>Deilistuðull:</i>	Log P 3,7-6,7 fyrir oktanól/vatn

9.2. Aðrar upplýsingar

<i>Annað:</i>	-
---------------	---

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.

10.1. Hvarfgirni

<i>Hvarfgirni:</i>	Hvarfast við sterka oxunarmiðla, sterkar sýrur.
--------------------	---

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

<i>Stöðugleiki:</i>	Efnið er stöðugt við venjulegar aðstæður.
---------------------	---

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

<i>Hættuleg efnahvörf:</i>	Engin þekkt.
----------------------------	--------------

10.4. Skilyrði sem þarf að varast

<i>Skilyrði:</i>	Hár hiti, beint sólarljós.
------------------	----------------------------

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: Sterkir oxunarmiðlar, sterkar sýrur.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg myndefni: Kolefnisoxíð.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.**11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif**

Almennt: Getur valdið sleni og svima sem dregur úr árvekni og viðbragðsflýti. Skaðar líffæri (miðtaugakerfi) við langvinn eða endurtekin váhrif.

Helstu áhrifaleiðir: Innöndun, húð, inntaka.

Áhrif við innöndun: Getur valdið ertingu í öndunarfærum. Innöndun lofts með mikla þéttni efnisins getur valdið miðtaugakerfisbælingu. Einkenni geta m.a. verið höfuðverkur, svimi og slen.

Áhrif á augu: Getur valdið tímabundinni ertingu.

Áhrif á húð: Endurtekin eða viðvarandi snerting þurrkar húðina og getur valdið ertingu, sprungum og húðbólgu með einkennum eins og roða og verkjum.

Áhrif við inntöku: Efnið getur verið banvænt ef það berst í lungu við inntöku eða uppköst (ásvelgingu). Getur valdið ertingu í munni, hálsi og meltingarvegi.

<i>Bráð eiturhrif:</i>	LC50 (innöndun, rottur):	13,1 mg/l/4 klst. (OECD 403)
	LD50 (húð, kanínur):	> 4 mg/kg (OECD 402)
	LD50 (inntaka, rottur):	> 5000 mg/kg (OECD 401)

Langvinn áhrif: Ekki talið valda ofnæmi.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.**12.1. Eiturhrif**

<i>Eiturhrif:</i>	LL50 (fiskur, <i>Oncorhynchus mykiss</i>):	10-30mg/l/96 klst.
	EL50 (þörungur, <i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>):	4,6-10mg/l/72 klst.
	EL50 (liðdýr, <i>Daphnia magna</i>):	10-22 mg/l/48 klst.
	NOEC (liðdýr, <i>Daphnia magna</i>):	0,097 mg/l/21 dagur.

12.2 Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Talið auðlífrjótanlegt.

12.3. Uppsöfnun í lifverum

Uppsöfnun í lifverum: Upplýsingar liggja ekki fyrir.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreyfanleiki: Ekki talið hafa skaðleg áhrif í skólphreinsistöðvum við eðlilega notkun.

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Varan inniheldur ekki PBT/vPvB efni.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: Vatnsmengandi.

* PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lifverum og eru eitruð
vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lifverum í miklum mæli.

13. Förgun.

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Meðhöndlun úrgangs: Endurvinnið ef hægt er eða fargið á öruggan hátt og í samræmi við innlendar og alþjóðlegar kröfur. Skilist á viðurkennda móttökustöð fyrir spilliefni.

Úrgangsflokkun: Endanotandi ákvarðar flokkun í samræmi við notkun.

Förgun umbúða: Tæmið umbúðir vandlega og lokið þeim vel. Fargið umbúðum á sambærilegan hátt og vörinni sjálfri eða skilið til söluaðila/framleiðanda.

Endurnýtið eða endurvinnið ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarveg, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

14.1. UN númer

UN númer: 1300

14.2. Rétt UN sendingarheiti

Sendingarheiti: ADR UN 1300 Turpentine substitute, 3, III, (D/E)
AND UN 1300 Turpentine substitute, 3, III
IMDG UN 1300 Turpentine substitute, 3, III, (30°C), MARINE
POLLUTANT

14.3. Hættuflokkur eða flokkar vegna flutninga

Hættuflokkur/flokkar: 3

14.4. Pökkunarflokkur

Pökkunarflokkur: III

14.5. Umhverfishættur

Umhverfishættur: Hættulegt umhverfinu.
Mengar sjó.

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

Varúðarráðstafanir: Hættunúmer: 30
Varúðarmerki: 3
EMS-N° F-E, S-E

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka MARPOL-samningsins frá '73/'78 & IBC kóðanum:

Magnflutningar: Gerð skips: 2
Mengunarfl.: Y

15. Upplýsingar varðandi regluverk.

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

Reglugerðir: Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna (CLP).
Reglugerð nr. 888/2015 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

Takmarkanir á notkun:-

15.2. Efnæryggismat

Efnæryggisskýrsla: Skýrsla hefur verið gerð fyrir efnið.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu: 28.01.2017

Útgáfa númer: 1,0

Breyttir liðir: -

Öryggisblað gert fyrir: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

Texti allra hættusetninga í kafla 2 og 3:

- H226 Eldfímur vökvi og gufa.
- H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
- H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
- H372 Skaðar líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.
- H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
- EUH 066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirliggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblaðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá BRENNTAG N.V. BE-8540 Deerlijk Belgium. , dags. 12.12.2014.